

Προϊστορικό πλοίο από το Ακρωτήριο της Θήρας (16ος αι. π.Χ.)

Κατασκευή: Καρδίνης Ηλίας

Ιδιοκτησία: Συλλογή Κέντρου Διάδοσης Επιστημών και Μουσείου Τεχνολογίας - ΝΟΗΣΙΣ

Στη «μικρογραφική ζωφόρο της νηοπομπής», που κοσμεί έναν από τους τοίχους της λεγόμενης Δυτικής Οικίας στο Ακρωτήριο της Θήρας, απεικονίζεται εντυπωσιακός στόλος πλοίων. Τα πλοία αυτά εμφανίζουν υψηλό βαθμό ναυπηγικής τεχνολογίας. Εκτιμάται ότι είχαν μήκος 30 περίπου μέτρα, πλήρωμα 50 - 60 άνδρες, από τους οποίους οι 42 κωπηλάτες (21 από κάθε πλευρά), και έναν ιστό με μεγάλο τετράγωνο ιστίο. Αξιοσημείωτος είναι ο τρόπος κωπηλασίας και οι εκτεταμένες διακοσμήσεις στην πλώρη και την πρύμνη του σκάφους. Σε κάθε πλοίο υπάρχει θαλαμίσκος του πλοιάρχου και άνδρες που φέρουν ασπίδες, κράνη και δόρατα.

Θραύσμα μαρμάρινου αναγλύφου με παράσταση τριήρους (410-400 π.Χ.)

Αρχαία τριήρης

Μελέτη: J. S. Morrison, Χ. Τζάλας

Κατασκευή: Ν. Δραπανιώτης

Ιδιοκτησία: Εταιρεία Μελέτης Αρχαίας Ελληνικής Τεχνολογίας/ΤΕΕ (Δωρεά Θ. Παπαλεξόπουλου)

Η τριήρης υπήρξε αναμφίβολα το πιο γνωστό και πιο δημοφιλές πλοίο της ελληνικής αρχαιότητας, που κυριάρχησε στην ανατολική Μεσόγειο για περισσότερο από 1000 χρόνια. Σύμφωνα με τον Θουκυδίδη, πρωτοναυπηγήθηκε από τον Κορίνθιο Αμεινοκλή για λογαριασμό των Σαμίων. Πριν το τέλος του 6ου αιώνα π.Χ., είχε πλέον καθιερωθεί ως ο νέος τύπος πολεμικού πλοίου με εξαιρετική απόδοση στον ναυτικό αγώνα, καθώς ήταν εξαιρετικά ταχύ και ευέλικτο. Σύντομα έγινε το έμβλημα της Αθηναϊκής Δημοκρατίας. Το 480 π.Χ., τα πλοία αυτά συνέτριψαν στη Σαλαμίνα τους Φοίνικες και τους Πέρσες, και μετέτρεψαν τη Μεσόγειο σε 'ελληνική θάλασσα'.

Στην πιο εξελιγμένη της μορφή είχε μήκος 37 μ., πλάτος 5,20 μ., βύθισμα 1,50 μ., και εκτόπισμα 70 τόνοι. Συνολικό πλήρωμα 210 - 216 ανδρών, από τους οποίους οι 170 ήταν κωπηλάτες (85 ανά πλευρά) χωρισμένοι σε τρεις επάλληλες σειρές: 31 στην επάνω, 27 στη μεσαία και 27 στην κατώτερη. Είχε ανώτατη ταχύτητα 9 - 12 μίλια ανά ώρα. Οι κωπηλάτες της ήσαν όλοι ελεύθεροι πολίτες, κάτι που ίσχυε για όλα τα ελληνικά πλοία. Για την ιστιοπλοΐα η τριήρης έφερε ένα κύριο ιστό με μεγάλο τετράγωνο πανί και ένα μικρότερο προς την πλώρη με μικρότερο πανί. Η ηπδαλιούχηση γινόταν με δύο τιμόνια με μορφή πλατιών κουπιών, που υπήρχαν σε κάθε πλευρά της πρύμνης. Ο κύριος οπλισμός ήταν το έμβολο της πλώρης, ενισχυμένο με ισχυρή μεταλλική επικάλυψη. Διέθετε ακόμη διάφορα εκβόλα όπλα, στα οποία αργότερα προστέθηκαν καταπέλτες και δελφίνες.

Κ. ΔΑΜΙΑΝΙΔΗΣ

Ροδιακό κωπήλατο πλοίο λαξευμένο στον βράχο (περ. 200 π.Χ.)